

MYC RvZšy evsj vt` k mi Kvi
gvia"igK I D"p wkpiv Ama` Bi
evsj vt` k, XvKv |

Qne AvVw tq
j wMfq Qnei
Dci cizob
cavbtK
mZ'wqZ
Ki‡Z nte

‡emi Kwi gv` i vni wkpK/KgPvi vt` i Ggwcl fy3/welq/BbtW. b¤t /c` ex mstkvatbi Avte` b dig

(Avte` b ditgi mv‡_ mshP wb‡ Rvej x Aek`B cvj bxq)

K. eW3MZ Z_ t

01. bvq (evsj vq) t
(Bs‡i wR eK‡tj Uv‡i) t
02. wcvvi bvq t
03. gvZvi bvq t
04. eZ@vb wKvbw t Mög/ewo bs- WwKni t
_vbw/DctRj vt †Rj vt
05. -vqx wKvbw t Mög/ewo bs- WwKni t
_vbw/DctRj vt †Rj vt
06. cij "l/gwñj v (cñhvR †¶‡† wK wPý (√) w b) t cij "l / gwñj v |
07. Rb‡Zwi L t w b gvm eQi |
08. wkpMZ thwM Zv t

cix¶vi bvq	Möc/welq	wefwM/†kYx	cix¶vi mb	cix¶v AbjôZ nI qvi mb	dj cKv‡ki Zwi L	gše"

09. BbtW. b¤t (hw` _vtK) t |
10. wbéÜb mb` - welq t cix¶vi eQi t tivj bs wbéÜb bs
11. evstKi bvq t kvLv t wnmve b¤t t

mfvcwZi -v‡i (Zwi L mn) †Rj vt wkpiv Awdmvti i -v‡i cizob c‡vbi -v‡i (Zwi L mn) Avte` bKvi xi -v‡i (Zwi L mn)
bvq t Zwi L mn (wLj -f‡i i Rb) bvq t bvq t
g‡ c` ex bvq t g‡ c` ex g‡ c` ex
†dib I tgvevBj t g‡ c` ex †dib I tgvevBj t
†dib I tgvevBj t

L. mbtqM msjuš-Z_ t

12. eZ@vb c` ex t melq t teZb t-j t teZb tKW t

13. mbtqM m̄xvſt Rie/gv̄tbiRs KigJi ti Rj kb MötYi Zwi L t Avtj vP'mPx b¤t t

14. mbtqM weÁiB cKvki weei Yt	cW Kvi bvg	cKvki Zwi L	weÁiB cKvki aiY	c‡ bs
c\u00f3g (RvZq)				
c\u00f3g (vbxq)				
c\u00f3hR t¶†	2q (RvZq)			
	2q (vbxq)			
	3q (RvZq)			
	3q (vbxq)			

15. mbtqM cix¶v MötYi Zwi L t

16. mbtqM cix¶vi tgavug t

17. mW Röi c\u00f3Zbni bvg, c` ex, mKvby I tUw jdvb/tgvevBj b¤t t

18. Bmj vgx wekhe` vj tqi c\u00f3Zbni bvg, c` ex, mKvby I tUw jdvb/tgvevBj b¤t t

19. mbtqM Abtgr` tb i Rie/gv̄tbiRs KigJi ti Rj kb MötYi Zwi L t Avtj vP'mPx b¤t t

20. mbtqM c\u00f3 Bmj i Zwi L t thM` vbi Zwi L t

21. c\u00f3Zob cwi eZ@ msjuš-Z_ (c\u00f3hR t¶†) t

c\u00f3Zob bi bvg tKW b¤t I mKvby	c` ex I melq	teZb tKW	thM` vbi Zwi L	GgicI fij³ i Zwi L	c` ZvMi Zwi L	me‡kl th Zwi L chS-teZb MötY Kiv ntq‡Q

(msiké-ev³i c\u00f3Z c\u00f3Zob bi c\u00f3g GgicI Kic I me‡kl teZb metj i Kic Ges me‡kl teZb MötYi evsK mb‡` i gj
Kic mshj P Ki‡Z n‡e)

22. c\u00f3Zob ZMKvix (c` ZvM/Aemi/gZiei Y/PvKi xPz) wkpK/KgPvix t

bvg t c` ex I melq t

BbtW. b¤t t teZb tKW t

evsK bb Wqyj mb` Gi -syiK bs-.....

23. AifÁZv (Aa¶/Dcia¶/mcyvi/mn mcyvi mbtqMi t¶†) t

K. me‡gvU PvKi xi tgqv` (weiZKvJ _vKtj Dtj E-Ki‡Z n‡e) t

L. c\u00f3vI K/mnt AavcK/mcyvi/mnt mcyvi/mnt wkpK/mnt tgšj fx ct` (c\u00f3hR t¶† wUK wPý w b)

1g thM` vbi Zwi L t 1g GgicI fij³ i Zwi L t

24. Aa¶ (dwRj /Kwqj gv` tmv) t

K. mbtqMi ceFgjZ c\u00f3 (Bmj vg wekhe` vj q KZK) bs t Zwi L t

L. mbtqM/thM` vb Abtgr` b c\u00f3 (Bmj vg wekhe` vj q KZK) bs t Zwi L t

mfvciZi -¶i (Zwi L mn)	tRj v wkpIv Awdmvtii -¶i	c\u00f3Zob c\u00f3vbi -¶i (Zwi L mn)	Avtc` bKvxi -¶i (Zwi L mn)
bvg t	Zwi L mn (vLj -¶i i Rb)	bvg t	bvg t
gj c` ex	bvg t	gj c` ex	gj c` ex
jdvb I tgvevBj t	gj c` ex	jdvb I tgvevBj t	jdvb I tgvevBj t

M . cÖZövb msμvš-Z_ t

25. cÖZövb bi bvg t GgicI tKw bs t
 WKNi t BDlbqb t
 DctRj v t tRj v t

26. cÖg -KwZ KvhKi nlqvi ZwiL l wKwel t

27. tkI -KwZi tgqv` DExYnI qvi ZwiL t

28. cÖg Awafy³ KvhKi nlqvi (dwRj /Kwqj) ZwiL l wKwel t

29. tkI Awafy³ i (dwRj /Kwqj) tgqv` DExYnI qvi ZwiL t

30. tcši Gj vKvi tfZti Aew-Z (cÖhvR tPfT wUK wPý (✓) w b) t nüv / bv

31. cÖZövb GgicI fij³ msμvš-Z_ t

-i	GgicI KvhKi nlqvi ZwiL	gŠYvj tqi Avt` tki -ši K bxt I ZwiL
vwj		
Awj g		
dwRj		
Kwqj		

32. mefkI Mfwb⁸ eW/gvfbRs KigU Abfgv` tbi ZwiL t tgqv` DExYnI qvi ZwiL t

vwj (1g -10g)	Awj g	dwRj	Kwqj

34. msukéel tq (cÖhvR tPfT) QvT-QvTxi msLv t

K. Awj g t GKv` k t Øv` k t tgvU t

L. dwRj t 1gel t 2qel t 3q el t tgvU t

M. Kwqj t

35. Rbej msμvš-Z_ t

wKPK/KgPvix	Aa ¹ /mPvi	Dcva ¹ /mnt mPvi	mnthMx Aa ¹ C	mnKvi x Aa ¹ C	cÖvIK	mnt wKPK	mnt tgšj fx	Rt wKPK	cÖkR	mnt Mšimwii K	3q tKyx KgPvix	4_qKyx KgPvix	tgvU wKPK	
KoPZ														cj"l
GgicI fij ³														gijnv

37. Mšimwii i AvgZb t %N dU, cÖ' dU, eB msLv wU |

38. Mtei YwMwii i msLv t wU | welq t

mfvcwzi -vji (ZwiL mn) tRj v wKPV Avdmwii -vji cÖZövb cÖvb bi -vji (ZwiL mn) Avte` bKvi xi -vji (ZwiL mn)
 bvg t ZwiL mn (vwj -vji i Rb) bvg t bvg t
 gj c` ex bvg t gj c` ex gj c` ex
 tdbb I tgvevBj t gj c` ex tdbb I tgvevBj t
 tdbb I tgvevBj t

bgþv ØKØ-1 **¶¶K-KgPxi xi Zwj Kv** (GKB weI tqi ¶¶Keþ` i bvg GKB mvt_ Dþj L-Ki tZ nte) t

μιgK bs	¶¶K/KgPxi xi bvg,c` ex, weI q, BbtW. b¤t I Rþ Zwi L	¶¶MZ thM` Zvi weei Y (wefim I mb mn)	thM` vbi Zwi L		1g Ggwl fþ3 i Zwi L		gvgj v *	-¶i	gše"
			eZþib cÖZövþb	ceëZþ cÖZövþb (hw` _vþK)	eZþib cÖZövþb	ceëZþ cÖZövþb (hw` _vþK)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

*(8bs Kj vtg gvgj v _vKtj gvgj v b¤t Dþj L-Ki tZ nte Ges gvgj v bv _vKtj 0gvgj v bvB0 wj LtZ nte)

bgþv ØKØ-2 (K) GeþZ` vqx I `wLj -þi i wbqwgZ QvÍ QvÍ xi Zwj Kv t

1g	2q	3q	4 ^o	5g	6ô	7g	8g	9g	10g	tgvU
								mvavi Y	weÁvb	mvavi Y
										weÁvb

(L) Awj g/dwRj /Kw gj Gi tþtÍ weI qmfiÉK wbqwgZ QvÍ -QvÍ xi Zwj Kv (mKj weI tqi QvÍ -QvÍ xi msL v c_LKfvté Dþj L-Ki tZ nte)t

μιgK	weI q	Awj g			dwRj				Kw gj
		GKv` k	ðv` k	tgvU	1g el ^o	2q el ^o	3q el ^o	tgvU	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

bgþv ØKØ-3 **¶¶v cÖZövþbi weMZ-3 ermþi i cvej K cix¶vi dj vdj t**

ermi	cix¶vi bvg	Mötcí bvg		Kvþmi tgvU QvÍ -QvÍ x msL v	tgvU cix¶v_P msL v	tgvU KZKvh ^o	cvtki kZKi v nvi
		mvavi Y	weÁvb				
	`wLj						
	Awj g						
	dwRj						
	Kw gj						

bgþv ØKØ-4 mshy^o KvMRcþi Zwj Kv t

μιgK bs	mshy ^o KvMR cþi weei Y	cþv b¤t	gše"

bgþv ØKØ-5 þh mKj KvMRcþi mshy^o bvB Zvi Zwj Kv t

μιgK bs	KvMR cþi weei Y	mshy ^o bv Kvi Kvi Y	gše"

metkl `þe` t cÖZu Z_ oþki cÖZ cþvq cÖZövþbi -¶i I mfvcZi cÖZ -¶i _vKtZ nte|

Gg₁cl f₁³ i Rb^{..} Av_{..} b c₁¹ i m₁¹ th mKj t₁ KW₁¹ mshy³ Ki₁¹ Z n₁ Zvi Zwj Kv t
 mshy³ K₁MRc₁¹ i Zwj Kv t mshy³ mKj t₁ KW₁¹ c₁¹Z₁vb KZ₁ mZ₁wqZ n₁ Z n₁ e | `wLj - t₁ i gr` i wvi
 Av_{..} b c₁¹ tRj v w₁K₁ Awdm₁t₁ i gva¹tg tc₁¹Y Ki₁¹ Z n₁ e |
 c₁¹Z₁vb Z₁^{..} t K-₁"Q t (c₁¹Z₁vb c₁¹vb/mnKvix c₁¹vb/w₁K₁/KgP₁xi Gg₁cl f₁³ i t₁P₁¹ c₁¹hvR^{..})

μηγΚ b ₁ ¹	mshy ³ K ₁ MRc ₁ ¹ i w ₁ e i Y	c ₁ ¹ l b ₁ ¹	g ₁ še ^{..}
01	Av _{..} b (c ₁ ¹ Z ₁ vb w ₁ R ^{..} c ₁ ¹ vW w ₁ i Z Ges mfv ₁ W c ₁ ¹ Z ₁ vb c ₁ ¹ vb t ₁ Uj t ₁ vb b ₁ ¹ /tgvevBj b ₁ ¹ D ₁ j L ₁ nn t ₁ C ₁ Y Ki ₁ ¹ Z n ₁ e)		
02	c ₁ ¹ g - K ₁ W ₁ I Awafy ³ c ₁ ¹ i K ₁ c		
03	me ₁ kl - K ₁ W ₁ I Awafy ³ c ₁ ¹ i K ₁ c		
04	me ₁ kl Mf ₁ ws ³ e ₁ W ₁ / g ₁ v ₁ b ₁ Rs K ₁ g ₁ U ₁ (w ₁ bq ₁ gZ/GWnK/mvsM ₁ w ₁ K/me ₁ kl K ₁ g ₁ U ₁) K ₁ c		
05	c ₁ ¹ Z ₁ vb Gg ₁ cl f ₁ ³ i Av _{..} t ₁ ki K ₁ c (`wLj / Awj g/dwRj / K ₁ g ₁ j)		
06	c ₁ ¹ Z ₁ vb c ₁ ¹ g I me ₁ kl Gg ₁ cl K ₁ c		
07	w ₁ K ₁ K ₁ g ₁ P ₁ xi Zwj Kv (bg ₁ pv QK-1 tg ₁ Zv ₁ eK)		
08	w ₁ l q ₁ W ₁ E ₁ K Qv ₁ -Qv ₁ xi Zwj Kv (bg ₁ pv QK-2 tg ₁ Zv ₁ eK)		
09	w ₁ K ₁ v ₁ msL ₁ v ₁ ms ₁ W ₁ S- ₁ U ₁ w ₁ ÷ (w ₁ K ₁ t ₁ eW ₁ P ₁ ne ₁ k ₁ e ₁ v ₁ j q KZ ₁ c ₁ ¹ Ē w ₁ c ₁ ¹ U ₁ AvDU K ₁ c)		
10	c ₁ ¹ Z ₁ vb me ₁ kl Gg ₁ cl K ₁ c		
11	me ₁ kl teZb w ₁ e ₁ j i K ₁ c		
12	w ₁ MZ w ₁ Z b e ₁ ti Pov ₁ s-c ₁ ¹ vi dj v ₁ dj (bg ₁ pv QK 3 tg ₁ Zv ₁ eK)		
13	M ₁ š ₁ W ₁ vi ms ₁ W ₁ S-Z ₁ ^{..} (mnKvix M ₁ š ₁ W ₁ vi t ₁ K ₁ i t ₁ P ₁ ¹ c ₁ ¹ hvR ^{..})		
14	c ₁ ¹ Z ₁ W ₁ Aemi/g ₁ z ₁ ei Y/Pv ₁ K ₁ i P ₁ Z w ₁ K ₁ -K ₁ g ₁ P ₁ xi Zwj Kv ms ₁ ke-K ₁ MRc ₁ ¹ Ges t ₁ R ₁ j kb		
15	w ₁ Áv ₁ b ₁ W ₁ vi ms ₁ W ₁ S-Z ₁ ^{..} (c ₁ ¹ k ₁ ki t ₁ P ₁ ¹ c ₁ ¹ hvR ^{..})		
16	K ₁ uDU ₁ vi j w ₁ et ms ₁ W ₁ S-Z ₁ ^{..} (K ₁ uDU ₁ vi w ₁ K ₁ t ₁ P ₁ ¹ c ₁ ¹ hvR ^{..})		
17	beg Awj g t ₁ k ₁ Yt ₁ Z w ₁ Áv ₁ K ₁ uDU ₁ vi k ₁ L ₁ v ₁ t ₁ L ₁ j vi Abg ₁ W ₁ c ₁ ¹ (Ab ₁ tg ₁ b _v ₁ K ₁ j)		
18	c ₁ ¹ Z ₁ vb Ae w ₁ b ms ₁ W ₁ S-c ₁ ¹ qb c ₁ ¹ (t ₁ c ₁ ¹ s ₁ m ₁ f ₁ vi P ₁ q ₁ vi g ₁ v ₁ b / BDG ₁ b ₁ / BD ₁ qb ₁ c ₁ ¹ l ₁ t ₁ i t ₁ P ₁ q ₁ vi g ₁ v ₁ b KZ ₁ c ₁ ¹ Ē g ₁ j K ₁ c)		

e₁W₁³ i Z₁^{..} t L-₁"0

μηγΚ b ₁ ¹	mshy ³ K ₁ MRc ₁ ¹ i w ₁ e i Y	c ₁ ¹ l b ₁ ¹	g ₁ še ^{..}
19	w ₁ t ₁ q ₁ M t ₁ eW ₁ M ₁ V ₁ t ₁ R ₁ j kb		
20	w ₁ t ₁ q ₁ M w ₁ Áv ₁ c ₁ ¹ K ₁ i g ₁ j K ₁ c		
21	w ₁ W ₁ R/w ₁ k ₁ p ₁ e ₁ v ₁ j q c ₁ ¹ Z ₁ vb a g ₁ t ₁ b ₁ vbq ₁ t ₁ b ₁ w ₁ W ₁ (c ₁ ¹ hvR ^{..} t ₁ P ₁ ¹)		
22	w ₁ t ₁ q ₁ M c ₁ ¹ vi g ₁ j v ₁ qb c ₁ ¹ (b ₁ ¹ c ₁ ¹)		
23	w ₁ t ₁ q ₁ M/t ₁ h ₁ M ₁ v ₁ b Ab ₁ tg ₁ t ₁ b ₁ t ₁ R ₁ j kb		
24	w ₁ t ₁ q ₁ M c ₁ ¹ i t ₁ h ₁ M ₁ v ₁ b c ₁ ¹		
25	w ₁ K ₁ W ₁ Z t ₁ h ₁ M ₁ Zvi mKj mb ₁ c ₁ ¹ /b ₁ ¹ c ₁ ¹ (w ₁ beÜb mb ₁ c ₁ ¹ hvR ^{..} t ₁ P ₁ ¹ c ₁ ¹ k ₁ Y mb ₁ mn)		
26	me ₁ kl AwR ₁ w ₁ W ₁ M ₁ b ₁ ¹ c ₁ ¹		
27	e ₁ isK w ₁ mv ₁ t ₁ L ₁ j vi e ₁ isK mb ₁ t ₁ i g ₁ j K ₁ c		
28	Aa ₁ t ₁ w ₁ t ₁ q ₁ M ₁ ce ₁ g ₁ W ₁ Z (d ₁ wRj / K ₁ g ₁ j gv ₁ t ₁ m ₁ i t ₁ P ₁ ¹)		
29	Aa ₁ t ₁ c ₁ ¹ w ₁ t ₁ q ₁ M ₁ v ₁ b Abg ₁ W ₁ c ₁ ¹ (d ₁ wRj / K ₁ g ₁ j i t ₁ P ₁ ¹)		
30	Aw ₁ f ₁ ÁZv ₁ MYv ₁ Rb ^{..} av ₁ iv ₁ vnK c ₁ ¹ Z e ₁ Q ₁ ti i `wLj K ₁ i Gg ₁ cl K ₁ c		
31	mshy ³ t ₁ KW ₁ c ₁ ¹ i Zwj Kv (bg ₁ pv QK-4 tg ₁ Zv ₁ eK)		

wb‡` Rvej x t

tgv̚t v̚m̚v̚l̚ Ki̚ i̚ng̚v̚b̚
mn̚K̚v̚x̚ c̚w̚l̚ P̚v̚ K̚ (met̚k̚l̚)
g̚v̚a̚v̚g̚K̚ l̚ D̚'P̚ w̚k̚P̚v̚ A̚v̚` B̚i̚
e̚r̚s̚i̚ v̚t̚ k̚, X̚v̚K̚y̚l̚